

Piotr Kowolik

"Wizerunek twórczego pedagogicznie nauczyciela klas I–III", Marzenna Magda-Adamowicz, Zielona Góra 2008 : [recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 3-4 (44-45), 157-158

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Piotr KOWOLIK

Recenzja książki: Marzenna Magda-Adamowicz – Wizerunek twórczego pedagogicznie nauczyciela klas I–III

Zielona Góra 2008; Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego; ss. 285.

Współczesny model edukacji, obok zmian merytorycznych, metodycznych i organizacyjnych powoduje przeobrażenia w osobowości oraz wymaganiach i oczekiwaniach stawianych przed nauczycielem. Obecnie oczekuje się od nauczycieli ustawicznej aktualizacji wiedzy i umiejętności oraz wzbogacania osobowości. Twórczość pedagogiczna nauczyciela jest szczególnie ważna dla jego osobistego zawodowego, a także dla rozwoju powierzonych mu wychowanków.

Przez twórczość pedagogiczną Autorka rozumie: „twórczość subiektywną i obiektywną wyższego i niższego zakresu, która uwarunkowana jest cechami osobowości i czynnikami zewnętrznymi. Zatem jest ona elementem składowym systemu, który jednocześnie ja inicjuje i rozwija” (s. 8).

Recenzowana monografia składa się z trzech rozbudowanych rozdziałów poprzedzonych wstępem.

Rozdział I: *Wizerunek twórczego pedagogicznego nauczyciela klas I–III w literaturze specjalistycznej* (s. 12–130).

W rozdziale tym przestudiowano założenia teoretyczne wizerunku twórczego pedagogicznie nauczyciela zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, sygnalizując uwagę czytelnika na istotę twórczości, specyfikę jej atrybutów i sens twórczości oraz środowisko i osobę twórczego pedagogicznie nauczyciela klas I–III. Cechy osoby nauczyciela zlokalizowane są w rozważaniach i badaniach pedeutologicznych. Uwzględniają one podejście osobowościowe w ujęciu normatywnym i prakseologicznym. Całość przeprowadzona jest w kontekście pedagogiki humanistycznej, interakcyjnej i pedeutologii.

Rozdział II: *Założenia i metodyka badań własnych nad wizerunkiem twórczego pedagogicznie nauczyciela klas I–III* (s. 131–168).

W rozdziale tym zawarta jest metodyka badań własnych – diagnostycznych, eksplikacyjnych, idiograficznych, dynamicznych, diachronicznych i ilustrujących, w orientacji systemowej, nad wizerunkiem twórczego pedagogicznie nauczyciela zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, które Autorka przeprowadziła w latach 1998–2005 w województwach: dolnośląskim, lubuskim i mazowieckim na grupie 1730 nauczycieli. Autorka poszukiwała odpowiedzi na pytania: Jaki jest wizerunek twórczego pedagogicznie nauczyciela klas I–III? Na tej podstawie sformułowano cele i zadania badawcze. Metodami badaw-

czymi był sondaż diagnostyczny, metoda autobiograficzną i indywidualnych przypadków.

Rozdział III: *Wizerunek twórczego pedagogicznie nauczyciela klas I–III w świetle wyników badań własnych* (s. 169–235).

Autorka dokonała analizy i interpretacji wyników badań własnych. Badani wypełnili kwestionariusze twórczych zachowań KANH autorstwa S. Popka, które pozwoliły wyodrębnić spośród nich 48% charakteryzujących się postawami twórczymi.

Całość pracy zamknięta jest wnioskami z badań, postulatami dla praktyki i do dalszych badań (s. 236–247) oraz aneksami i literaturą cytowaną (s. 255–266). Ponadto w książce znajduje się „kodeks rzeczy” (s. 267–272), wykaz tabel i schematów oraz streszczenia w językach: angielskim, niemieckim i rosyjskim.

Autorka w swoich zamiarach stworzyła całościowy ogląd nauczyciela twórczego pedagogicznie. Niewątpliwym walorem pracy jest zainicjowanie dyskusji, nowych spostrzeżeń i pomysłów oraz zaciekawienie nowymi ideami i sugestiami w środowisku pedagogów, które zainspirowałyby ich do nowych, własnych rozwiązań różnych problemów, zagadnień i kwestii edukacyjnych. Uważam, że publikacja może przyczynić się do samokierowania pozyskiwaniem wiedzy i doskonaleniem umiejętności, co w efekcie prowadziłyby do twórczości pedagogicznej.

Autorka podjęła tematykę aktualną, a nawet ponadczasową, ważną społecznie i pedagogicznie i bardzo przydatną nie tylko w wypełnianiu białych plam na mapie teoretycznych kwestii pedagogicznych i pedeutologicznych.

Praca adresowana jest do studentów kierunków pedagogicznych, nauczycieli zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, przedszkolnej, pracowników nadzoru pedagogicznego i nauczycieli akademickich.

Całość dzieła posiada starannie przemyślaną oraz logicznie ujętą strukturę treści.

Praca jest interesująca z poznawczego punktu widzenia. Jej walory poznawcze przynoszą dojrzałe opracowanie teoretyczne, jak i te oparte na badaniach empirycznych. Pod względem edytorskim praca nie budzi zastrzeżeń.